

KO'P XONADONLI TURAR JOYLAR MAJMUIDA BOSHQARUV SERVIS KOMPANIYASI BINOLARINI ARXITEKTURAVIY REJAVIY TASHKIL ETISH

Xusainova Gulhayo Norbek qizi

Toshkent Arxitektura Qurilish Universiteti, Arxitektura kafedrası, Bino va inshootlar
arxitekturasi yo'nalishi 2-kurs magistranti

Imiy rahbar

Adilova Madina Sobirovna

xusainovagulhayo3@gmail.com

ANNOTATSIYA

Mazkur tezisdá ko'p xonadonli turar joy majmualarida boshqaruv servis kompaniyalari binolarining arxitekturaviy-rejaviy tashkil etish masalalari ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Urbanizatsiya jarayonlari jadallashuvi sharoitida ushbu obyektlarning funksional ahamiyati ortib borayotgani asoslab beriladi. Xorijiy tajriba, xususan Germaniya amaliyoti o'rganilib, mahalliy sharoitga mos innovatsion rejalashtirish yechimlari taklif etiladi.

Kalit so'zlar: ko'p xonadonli turar joy, servis kompaniya, arxitektura, rejalashtirish, infratuzilma, boshqaruv tizimi, urbanizatsiya.

АННОТАЦИЯ

В данной статье рассматриваются вопросы архитектурно-планировочной организации зданий управляющих сервисных компаний в многоквартирных жилых комплексах. Обосновывается возрастание значимости данных объектов в условиях интенсивной урбанизации. На основе анализа зарубежного опыта, в частности Германии, предлагаются инновационные решения, адаптированные к местным условиям.

Ключевые слова: многоквартирные дома, сервисная компания, архитектура, планировка, инфраструктура, система управления, урбанизация

ABSTRACT

This paper examines the architectural and planning organization of management service company buildings within multi-apartment residential complexes. The increasing importance of these facilities in the context of rapid urbanization is substantiated. Based on the analysis of international experience, particularly in Germany, innovative planning solutions adapted to local conditions are proposed.

Keywords: multi-apartment housing, service company, architecture, planning,

infrastructure, management system, urbanization

Kirish

Zamonaviy shaharsozlik amaliyotida ko'p xonadonli turar joy majmualarining kengayib borishi boshqaruv va servis xizmatlariga bo'lgan ehtiyojni keskin oshirmoqda. Ushbu jarayonda boshqaruv servis kompaniyalari faoliyati muhim o'rin egallaydi, chunki ular nafaqat texnik xizmat ko'rsatish, balki hududni kompleks boshqarish vazifasini ham bajaradi.

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, mazkur binolarning arxitekturaviy-rejaviy tashkil etilishi xizmat ko'rsatish samaradorligiga bevosita ta'sir ko'rsatadi [1].

Asosiy qism

Arxitekturaviy-rejaviy tashkil etish tamoyillari. Boshqaruv servis kompaniyalari binolarini loyihalashda funksional zonalash muhim ahamiyatga ega. Ular quyidagi asosiy elementlarni o'z ichiga olishi lozim:

- ma'muriy boshqaruv bloklari
- mijozlar bilan ishlash zonalari
- texnik xizmat ko'rsatish xonalari
- dispatcherlik va monitoring tizimlari

Mazkur zonalarning o'zaro mantiqiy bog'lanishi xizmat ko'rsatish jarayonini optimallashtiradi [2].

Xorijiy tajriba tahlili (Germaniya misolida). Germaniya shaharsozlik amaliyotida boshqaruv servis kompaniyalari yuqori darajada rivojlangan infratuzilma sifatida qaraladi. U yerda servis binolari turar joy majmuasining markaziy qismida joylashtirilib, aholiga maksimal darajada qulaylik yaratadi.

Shuningdek, quyidagi jihatlar alohida e'tiborga loyiq:

- raqamlashtirilgan boshqaruv tizimlari
- energiya samaradorligi
- ekologik barqarorlik
- funksional minimalizm [3]

Mahalliy sharoitda qo'llash imkoniyatlari. O'zbekiston amaliyotida boshqaruv servis kompaniyalari binolari ko'pincha yetarli darajada loyihaviy asosga ega emas. Shu sababli quyidagi takliflar ilgari suriladi:

- servis binolarini majmua bosh rejasiga integratsiya qilish
- ularni normativ hujjatlar asosida loyihalash
- zamonaviy texnologiyalar bilan jihozlash

- aholiga yaqin hududda joylashtirish
Mazkur yondashuvlar xizmat ko'rsatish sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Xulosa. Ko'p xonadonli turar joy majmualarida boshqaruv servis kompaniyalari binolarini arxitekturaviy-rejaviy tashkil etish zamonaviy shaharsozlikning dolzarb yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Xorijiy tajribalarni chuqur o'rganish va mahalliy sharoitga moslashtirish orqali samarali boshqaruv tizimini shakllantirish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Qurilish vazirligi. Shaharsozlik normalari va qoidalari. – Toshkent, 2020.
2. Askarov B. Shaharsozlik asoslari. – Toshkent: Fan, 2018.
3. Schneider T., Till J. Flexible Housing. – Oxford: Architectural Press, 2007.
4. Neufert E. Architects' Data. – Wiley-Blackwell, 2012.
5. <https://www.archdaily.com>